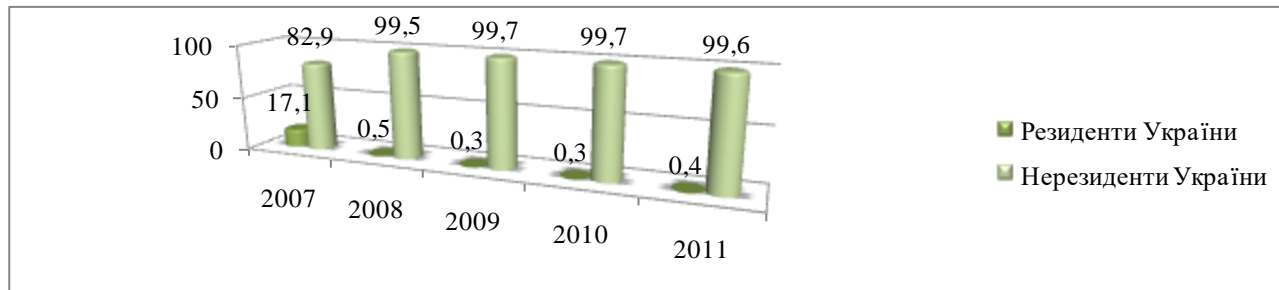

проводити закупівлі товарів, робіт, послуг за власні кошти без застосування процедур закупівель, якщо вартість предмету закупівлі товарів та послуг не перевищує 5 млн. грн., а робіт – 10 млн. грн. У зв'язку з цим, більшість закупівель природних монополій будуть проводитися на власний розсуд керівництва таких компаній без оприлюднення оголошень про закупівлі або здійснення закупівлі шляхом відкритих конкурентних процедур.

Щодо географії виконавців, то переважна більшість договорів укладена з вітчизняними суб'єктами господарювання (рис. 2).

Рис. 2. Географія виконавців державних закупівель за період 2007-2011 рр., %

Джерело: розраховано автором на основі: [3]

Таким чином, напрямками підвищення ефективності державних закупівель в Україні мають стати забезпечення прозорості та конкурентності процедур державних закупівель, запобігання зловживанням, розширення географії виконавців і економне витрачання державних коштів.

Література

1. Закон України «Про здійснення державних закупівель» від 01.06.2010 р. № 2289-VI (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2289-17>.
2. Шимко Н. Система державних закупівель в Україні [Електронний ресурс] / Н. Шимко. — Режим доступу: <http://www.usab.org.ua>.
3. Проведення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти в Україні [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Закон України «Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності» від 24.05.2012 р. № 4851-VI [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4851-17>.

Вадим БАБАЄВ

Київський фінансово-економічний коледж (НУДПСУ)

НЕДОЛІКИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ

Спрощена система оподаткування на сьогодні існує вже понад десять років. Кількість платників єдиного податку продовжує зростати, і це кращий доказ привабливості єдиного податку. Питання спрощеної системи оподаткування одне з надважливих для суб'єктів малого підприємництва та держави, оскільки у зовнішньоекономічному просторі їй необхідно забезпечити стабільний економічний розвиток малого підприємництва як одного з важливих елементів ринкової системи.

Відповідно до ч. 3 ст. 291 Податкового кодексу України юридична особа чи фізична особа – підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає встановленим вимогам та реєструється платником єдиного податку в визначеному порядку.

З метою введення диференційованої системи ставок єдиного податку, особи, що можуть застосовувати спрощену систему оподаткування поділені законодавцем на шість груп.

Зміни до Податкового кодексу України значно розширило коло осіб, що мають право перейти на спрощену систему оподаткування, шляхом збільшення максимально дозволеної кількості найманих працівників та збільшення максимально дозволеного обсягу річного доходу для фізичних та юридичних осіб. Проте було обмежено види підприємницької діяльності, при здійсненні яких можна застосовувати спрощену систему оподаткування.

Такі зміни призведуть до збільшення кількості малих підприємців та позитивно вплине на розвиток малого та середнього бізнесу в галузі соціально-побутового обслуговування, торгівлі тощо.

З рис. 1, видно, що динаміка по надходженню від суб'єктів малого підприємництва безперечно збільшилась, але відповідно з 2007 року, ця динаміка помітно зменшилась в доходах місцевих бюджетів. Аналізуючи дану ситуацію можна стверджувати заходи які проводились що до покращення спрощеної системи оподаткування є ефективними і дають певний результат, порівняно з 2011 роком надходження в 2012 році зросли на 1,7 %.

Рис 1. Динаміка надходжень до бюджету від єдиного податку

Проте, дана система має ряд недоліків. Зокрема, спрощена система оподаткування фактично нівелює економічну суть прибутковості бізнесу, оскільки об'єктом оподаткування є виручка від реалізації.

Податковий кодекс України, тимчасово залишивши в дії спрощену систему оподаткування, зберіг існуючі види діяльності, які могли здійснювати суб'єкти підприємницької діяльності, а також старий розмір єдиного податку – від 20 до 200 гривень. Суттєвий негатив для малих підприємців закладено в забороні великому бізнесу вносити до валових витрат витрати на купівлю товарів чи послуг, отриманих від підприємців, що працюють за спрощеною системою оподаткування.

Нововведення не вирішують проблеми загалом, а через недосконалість існуючої спрощеної системи оподаткування негативні наслідки є і у бізнесу, і держави. Ці наслідки полягають у:

- фактичному зниженні реальних обсягів обороту товарів та послуг, що дають право малим підприємцям на застосування спрощеної системи оподаткування. За 12 років дії спрощеної системи оподаткування індекс споживчих цін зріс у 5,5 разу, мінімальна заробітна плата – у 20 разів. Висока інфляція за цей період знизилася реальний допустимий показник більш, ніж у п'ять разів;

- низькій фінансовій ефективності. Через інфляцію та мінімізацію оподаткування знижуються і реальні доходи бюджету від справляння єдиного податку зріс.

Разом з тим, навіть серйозні недоліки спрощеної системи оподаткування не є аргументом для її ліквідації. Це буде явно неоптимальним рішенням через надзвичайно важливе соціальне значення для України. Крім цього, в сучасних ринкових умовах наявні вільні ніші, де лише малий бізнес може бути ефективним.

Аналізуючи спрощену систему оподаткування в контексті діючих інструментів податкового регулювання доцільно відзначити, що реальні податкові пільги та податкове стимулювання є одними з найважливіших чинників зниження податкового навантаження та засіб пристосування податкової системи України до об'єктивних умов соціально-економічного розвитку.

Література

1. *Чернівецька незалежна інформаційна агенція «БукІнфо» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bukinfo.com.ua/show/news?lid=417>*
2. *Інтернет видання «Стратегічні орієнтири» [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://libfor.com/index.php?newsid=1137>*
3. *Науковий вісник Національний лісотехнічний університет України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvntu/22_1/244_Kow.pdf*

Ірина БАРДИН
Львівська комерційна академія

ОПТИМАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ ВАРТОСТІ КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ

Підвищення процентних ставок в Україні у 2011-2012 рр. найпростіше пояснити зменшенням грошової маси за умов стрімкого зменшення валютних резервів — до 25,3 млрд. доларів проти 38 млрд. доларів роком раніше - під час підтримання фіксованого обмінного курсу гривні. Власний негативний вплив може мати збільшення обсягів урядових запозичень на внутрішньому ринку та підвищення премії від ризику в зв'язку з побоюваннями щодо можливої девальвації гривні. Вже традиційно чинниками високої процентної ставки експерти називають: а) невпевненість щодо макроекономічної стабільності [1, с. 59], б) волатильність обмінного курсу, дефіцит бюджету і зростання суми державного боргу, очікування підвищення рівня інфляції [2, с. 17-19], в) брак довгострокових кредитних ресурсів, низька якість банківських активів, високі депозитні ставки [3, с. 3–4], г) недостатній рівень платоспроможності позичальників за умов слабкої системи захисту прав кредиторів і позичальників [1, с. 59].

Практичні підходи до зниження процентної ставки, поки що, обмежуються спробами відновити монетизацію валютних резервів за допомогою обов'язкового продажу 50% експортної виручки та застереження запровадження податку на продаж валюти. Обидва заходи можуть мати щонайбільше короткочасний ефект, оскільки не стосуються двох фундаментальних причин підвищеного попиту на іноземну валюту - триваючого погіршення сальдо експорту-імпорту товарів і послуг та стрімкої акумуляції зовнішнього боргу державного і приватного секторів. Для результативного зниження процентної ставки необхідні насамперед (1) перехід до профіциту бюджету, що вирішує обидві проблеми - поліпшення торговельного балансу і зменшення державного боргу, а також (2) запровадження системних заходів щодо стимулювання припливу довгострокового капіталу. Сприятливий вплив повинні мати інституційні перетворення і структурні реформи, покликані знизити ризики підприємницької діяльності для позичальників і банків [4, с. 15–16]. Оскільки механічне збільшення пропозиції грошової маси в Україні не сприяє зниженню процентної ставки [5, с. 57–62], головним чином з міркувань ризику цінової і грошової нестабільності, необхідним є подолання «подвійного дефіциту» – бюджету і поточного рахунку, системні взаємозв'язки проілюстровано на рис. 1.